

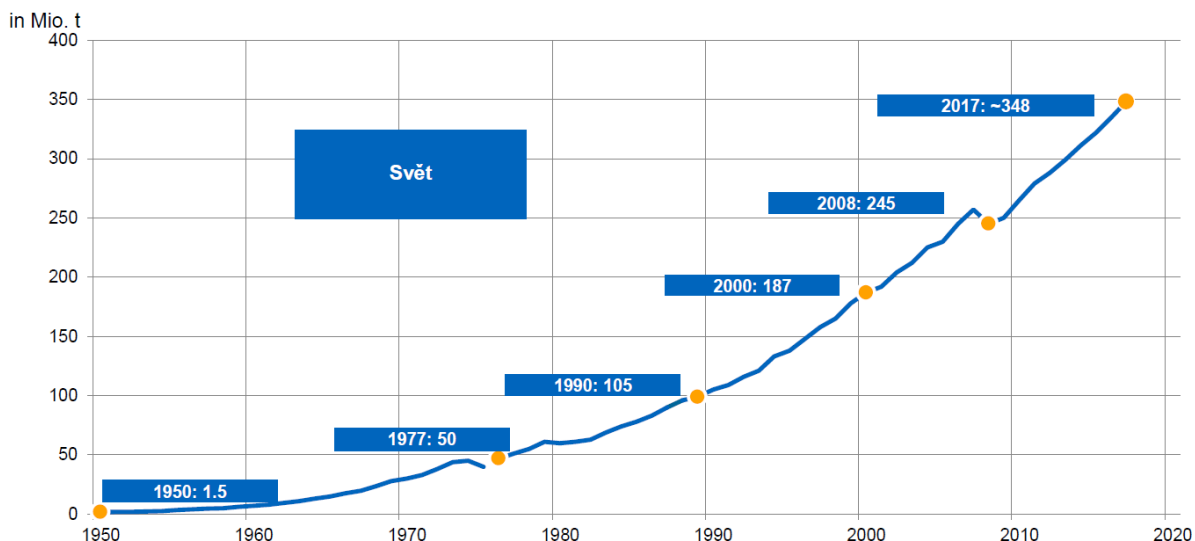

Povinná recyklace polystyrenu se blíží

Problematika plastových odpadů a jejich povinná recyklace je v dnešní době rezonujícím tématem. Ohleduplnost k životnímu prostředí se proto u producentů plastů skloňuje stále intenzivněji. Do roku 2030 musí být dle legislativy EU o cirkulární ekonomice všechny plasty plně recyklovatelné, včetně pěnového polystyrenu (EPS). Jeho spotřeba v českém stavebnictví dlouhodobě roste a v roce 2017 znovu přesáhla 60 tisíc tun. Nutnost recyklace však komplikují nejen lokální zákony, ale i myšlení lidí.

Světová produkce plastů strmě roste. Zatímco v roce 1950 se ve světě vyprodukovalo 1,5 milionu tun plastů, dnes je to 348 milionů tun. Podle prognóz se navíc tento trend bude neustále zvyšovat. V roce 2020 by měla světová produkce plastů dosáhnout 400 milionů tun a v roce 2050 více než 700 milionů tun. Samotná Evropa každoročně vyprodukuje zhruba 25,8 milionu tun plastového odpadu. Z toho pouze necelých 30 % se shromáždí k recyklaci. Plasty často končí na skládkách (kolem 31 % evropské produkce) a mohou negativně ovlivňovat životní prostředí, zejména moře.

PRODUKCE PLASTŮ VE SVĚTĚ 1950 – 2017

Recyklace pěnového polystyrenu v ČR

V České republice může nastat problém u pěnového polystyrenu na zateplování budov. „Máme největší spotřebu polystyrenu na počet obyvatel v celé Evropě a jeho obliba a spotřeba neustále rostou. Ještě v roce 1997 ho firmy vyprodukovaly 10 000 tun, dnes už je to 60 000 tun. Vzhledem k tomu, že životnost EPS ve stavebnictví je kolem 50 let, za 40 let musíme být na nárůst odpadního pěnového polystyrenu dobře připraveni,“ varuje předseda Sdružení EPS ČR Pavel Zemene.

Recyklaci polystyrenu komplikuje řada faktorů. „*Jedním z hlavních problémů je velmi nízký poplatek za skládkování v ČR, což nemotivuje k recyklaci. Na skládkách tak končí okolo 54 % celkového objemu odpadního polystyrenu, zatímco pouze 27 % z něj se recykluje. Celý proces komplikuje také drahá doprava polystyrenu. Ten je totiž z 98 % procent tvořen vzduchem a vozit vzduch je nákladné,*“ vypočítává hlavní problémy Zemene.

Přirozenou výhodou pěnového polystyrenu je přitom právě jeho plná recyklovatelnost. Nezbytnou podmínkou je však vyříděný a čistý odpadní polystyren, neboť znečištěný nemohou stroje efektivně recyklovat. Zde nastává další krok, který je nutno vznést směrem k obcím. Ty by měly svým občanům oddělené ukládání polystyrenu umožnit a co nejvíce usnadnit. „*Důležitá je také širší osvěta mezi lidmi, kterou nyní jako sdružení iniciujeme. Stejně jako si lidé zvykli třídít do barevných popelnic papír, plasty (včetně odpadního obalového pěnového polystyrenu) a sklo, měli by vědět, že i stavební odpadní polystyren se má třídít a měli by mít kam,*“ uvádí Zemene.

Využití tříděného polystyrenu

Po roztřídění je pěnový polystyren rozdrčen a v závislosti na stupni znečištění dále využit. Neznečištěný materiál lze opět použít při výrobě nových obalů či izolací. „*Použitím moderních technologií je možné zvyšovat podíl recyklátu, aniž by to mělo vliv na kvalitu výrobku. Recyklát jsou schopni na kvalitní výrobky zpracovat všichni výrobci pěnového polystyrenu ze Sdružení EPS ČR. Ani znečištěný odpad nezůstává bez využití. Vyrábí se z něj lehčený beton, izolační omítky, zásypy a využívá se i při výrobě pálených cihel. Tímto způsobem je možné roztřídít a zpracovat většinu odpadního polystyrenu,*“ uzavírá Zemene.

Recyklace polystyrenu a dalších plastů ve světě

Pohled do zahraničí ukazuje, že recyklace plastů možná je. Ve Švýcarsku se dnes recykluje 98 % všech plastů, sousední Německo znovu využije dokonce 99,2 %. U nás je to pouze 59,8 % produkce plastů. Ve světě už navíc vznikají technologie, které recyklaci pěnového polystyrenu výrazně usnadňují. Jednou z nich je projekt Polystyren Loop. Jde o inovativní způsob recyklace polystyrenu umožňující odstranění zpomalovače hoření HBCD z odpadního polystyrenu a vznik nového čistého granulátu polystyrenu vhodného pro další zpracování. Technologie je podporovaná programem EU pro životní prostředí a jde o zcela bezodpadový proces. První jednotka se v současnosti buduje v Holandsku. Další projekty jsou plánovány v Polsku, v Německu a právě v České republice.

Sdružení EPS ČR

Sdružení EPS ČR je národní organizace založená v roce 1998 s cílem podporovat a koordinovat společný vývoj aplikací z pěnového polystyrenu (EPS), podílet se na tvorbě norem, kontrolovat kvalitu výrobků z EPS, poskytovat konzultace v oblasti výroby a použití výrobků a aplikací z EPS, zvyšovat bezpečnost výrobků z EPS a podílet se na úsporách energie.

Sdružení EPS ČR má 13 členů, a dále 5 čestných členů. Reprezentuje tak většinu dodavatelů a zpracovatelů EPS v České republice. Roční obrat se pohybuje kolem 4,5 miliardy Kč při zpracování více než 50 tis. tun EPS. V posledních letech společnosti investovaly téměř 4 miliardy Kč do rozvoje a inovací. Zaměstnávají přes 1000 pracovníků.

Členy sdružení jsou výrobci suroviny, výrobci EPS a další společnosti a odborníci z oblasti EPS působící v České a Slovenské republice. Sdružení úzce spolupracuje s příbuznými profesními organizacemi, školami, výzkumnými pracovišti, státními institucemi a s mnoha odborníky z různých oborů. Sdružení EPS ČR je členem EUMEPS, Evropského sdružení výrobců EPS. Více informací naleznete na www.epscr.cz.